

ФИЗИКА ПӘНІН ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТӘСІЛДЕРІ

Қазіргі жаһандану жағдайы әрбір ұлттың өз құндылықтарын берік сақтап, дамытуын, жас ұрпағының болашақта сол мұраларды дәріптеп, қорғауын, сақтауын қажет етуде. Сондықтан бәсекелестік өмір сүрудің басты шартына айналған бүгінгі өзгермелі дүние жағдайында білімнің мәні де өзгерді. Білім мазмұны мен оқыту жүйесінде меңгертілетін рухани құндылықтар әлемі де түбегейлі жаңаруы тиіс. Себебі осы заманғы білім беру мен кәсіптік даярлау, «парасатты экономиканың» негіздерін қалыптастыру, жаңа технологияларды, идеялар мен көзқарастарды пайдалану, инновациялық экономиканы дамыту – бүгінгі таңда білім беру құрылымының маңызды элементтерінің біріне айналуға. Педагогикалық жаңа технологияны ұтымды пайдаланып, физика сабағында жақсы жетістіктерге жету үшін сапалы білім беруге ықпал ететін жаңа технологиялардың бірі сын тұрғысынан ойлауды дамыту технологиясы.

Сын тұрғысынан ойлау бағдарламасы бойынша физика пәнінен сабақ жоспарының кезеңдері:

1. Қызығушылықты ояту – бұрынғы білетін және жаңа білімді ұштастырудан тұрады. Үйренуші жаңа ұғымдарды, түсініктерді, өзінің бұрынғы білімін жаңа ақпаратпен толықтырады, кеңейте түседі. Сондықтан да сабақ қарастырылғалы тұрған мәселе жайлы оқушы не біледі, не айта алатындығын анықтаудан басталады.

2. Мағынаны тану – үйренуші жаңа ақпаратпен танысады, тақырып бойынша жұмыс істейді, тапсырмалар орындайды. Оның өз бетімен жұмыс жасап, белсенділік көрсетуіне жағдай жасалады.

3. Ой-толғаныс – бағдарламаның үшінші кезеңі. Күнделікті оқыту процесінде оқушының толғанысын ұйымдастыру, өзіне,

басқаға сын көзбен қарап, баға беруге үйретеді. Оқушылар өз ойларын, өздері байқаған ақпараттарды өз сөздерімен айта алады. Бұл сатыда оқушылар бір-бірімен әсерлі түрде ой алмастыру, ой түйістіру, өз үйрену жолын, кестесін жасау мақсатында басқалардың әртүрлі кестесін біліп үйренеді. Физиканың негізгі заңдылықтары мен құбылыстарын өмірмен байланыстыра қызықты етіп беру жолдары да қарастырылады. Мұндай тапсырмалар студенттердің пәнге деген қызығушылығын арттырып қана қоймай, оларға физика заңдылықтарын өмірде кеңінен қолданылатынын да ұғындыруға мүмкіндік береді. Бұл үлгідегі оқытудың әдіс-тәсілдері студенттердің есте сақтау қабілетін арттырып, оларды жинақылыққа, дәлдікке, шығармашылыққа баулуға көмектеседі деп ойлаймын. Білім беру үрдісінде студенттердің пәнге деген қызығушылығын арттыру үшін әртүрлі педагогикалық технологиялар мен әдіс-тәсілдер қолдануда. Соның ішінде студенттің белгілі бір жетістікке жету үшін сабақта табысқа жету жағдайын туғызу. Егер студент өзі қандай да бір жетістікке қолы жетсе, ол қуанып қана қоймайды, онда тағы да алдындағы белестерден өту мақсаты тұрады. Осындай жағдайда оқытушы студенттің қандай да бір жетістікке жетуі үшін төмендегідей жағдаяттарды сабақта жиі қолданса, оқытушы жұмысының жетістігін көруге болады.

Мысалы: 1. «Арбасының дөңгелегін майламаса, арбакештің шайы қайнамайды» деген мақал арқылы мынадай сұрақ қоюға болады:

• арбаның дөңгелегі неге майланады, майламаса не болар еді?

• Бұл жерде арбакеш үйкелістің қандай түрімен жұмыс жасап тұр?

2. «Толқыннан толқын туады,

Толқынды толқын қуады,

Толқынмен толқын жарысады.

Күңіренісіп кеңеспен,

Бітпейтін бір егеспен,

Жарысып жарға барысады» – бұл өлең арқылы толқын қалай пайда болады және толқынның бір-бірімен жарысуын қандай заңмен түсіндіруге болады?

3. Мылтықтан оқтың атылуы қандай физикалық құбылысқа мысал болады және бұл жерде қандай физикалық заң ескеріледі?

4. Жанып жатқан керосинді неге сумен құйып сөндіруге болмайды?

5. Алтыбақан және көкпар ойындарында қандай физикалық процестерді кездестіре аламыз? деген сияқты қызықты сұрақтар мен ойындарды пайдалануға болады.

Осылайша, физиканың негізгі заңдылықтары мен құбылыстарын өмірмен байланыстыра қызықты етіп беру жолдарын қарастыруға болады. Мұндай тапсырмалар оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып қана қоймай, оларға физика заңдылықтарын өмірде кеңінен қолданылатынын да ұғындыруға мүмкіндік береді.

Осы үлгідегі оқытудың әдіс-тәсілдері оқушылардың есте сақтау қабілетін арттырып, оларды жинақылыққа, дәлдікке, шығармашылыққа баулуға көмектеседі деп ойлаймын.

Шәкәрім атындағы Семей Мемлекеттік университетінің
2-курс магистранты М.А.Сұлтанбаева
Жетекшісі п.ғ.к., доцент м.а. М.С.Желдібаева

ВПЕРЕД К НОВЫМ ВЕРШИНАМ ВМЕСТЕ С КАЗАХСКИМ НАЦИОНАЛЬНЫМ УНИВЕРСИТЕТОМ ИМ. АЛЬ-ФАРАБИ

На сегодняшний день Казахский национальный университет им. аль-Фараби является единственным вузом в Казахстане и Центральной Азии, который входит в топ-150 лучших университетов мира в рейтинге QS WUR.

Уникальный кампус университета с завораживающим видом на горы Алатау с каждым годом притягивает к себе все больше желающих обучаться в лидирующем национальном вузе со всех регионов страны. В этой связи, необходимо подчеркнуть, что в КазНУ имени аль-Фараби одними из первых в городе Алматы оперативно была решена проблема нехватки мест в общежитиях с помощью перепланировки помещений, проведения капитального ремонта в общежитиях и привлечения сторонних организаций с целью обеспечения всех необходимых условий для пребывающей молодежи.

Стоит также особо отметить возможности, которые предоставляются университетом для магистрантов и докторантов с целью поддержки молодых ученых в их научных изысканиях. Помимо бесплатного доступа к мировым базам данных, для обеспечения активной научно-исследовательской позиции и продвижения в международное образовательное пространство КазНУ имени аль-Фараби ежегодно приглашает ведущих ученых из стран ближнего и дальнего зарубежья. В свою очередь зарубежные эксперты привлекают студентов к трендам мировой науки повышая научный потенциал молодых умов. Например, этой осенью магистрантам и докторантам филологического факультета представилась возможность встретиться с профессором кафедры ближневосточных языков

и цивилизации Вашингтонского университета (США), доктором PhD Талант Мауқанұлы и профессором Гиссенского университета (Германия), доктором PhD Майклом Рейнхард Гессом прибывших по приглашению заведующей кафедры Тюркологии и теории языка КазНУ имени аль-Фараби, профессора, доктора филологических наук Аваковой Раушангул Амирдиновны. А также в течение месяца в Научной библиотеке Казахского национального университета имени аль-Фараби были организованы лекции выпускника Оксфордского и Кембриджского университетов, доктора, профессора Кристофера Кортена по приглашению кафедры иностранных языков КазНУ имени аль-Фараби. В ходе данных встреч преподаватели, магистранты и докторанты получили практические советы и действенные лайфхаки по выполнению исследовательских работ и написанию научных статей для мировых журналов.

Таким образом, крупнейший научный и образовательный вуз всегда стремится продвигаться вперед к новым вершинам путем консолидации усилий высококвалифицированного профессорско-преподавательского состава, интеграции зарубежного опыта и упорного труда молодых ученых.

Әлиакбарова Айгерім Тілесбекқызы
PhD доктор, старший преподаватель
Кафедры тюркологии и теории языка Казахский национальный университет им. аль-Фараби
Байтлеуова Лаура Аязбекқызы
Докторант 1 курса Кафедры тюркологии и теории языка Казахский национальный университет им. аль-Фараби

СТУДЕНЧЕСКАЯ ЖИЗНЬ В ЛЮБИМОМ УНИВЕРСИТЕТЕ

Студенческая жизнь является одним из самых замечательных и привлекательных моментов в жизни человека. В отличие от школы, студенческая жизнь имеет другой опыт, и человек должен иметь этот опыт в своей жизни. Студенческая жизнь открывает перед нами совершенно новые впечатления, которые мы всегда мечтаем испытать после школьной жизни. Удачливы те, у кого есть шанс насладиться студенческой жизнью, так как многие люди не получают этого шанса из-за разных обстоятельств. Для каждого человека студенческая жизнь имеет разное значение. В то время как некоторые люди проводят свою студенческую жизнь на вечеринках с друзьями, другие становятся более осторожными в своей карьере и усердно учатся. Как бы то ни было, каждый человек наслаждается своей студенческой жизнью и всегда хочет пережить то время, когда оно закончилось.

И школьная жизнь, и студенческая жизнь – самое запоминающееся время в жизни человека, но обе они сильно отличаются друг от друга. В то время как в школьной жизни мы учимся всему в защищенной среде, студенческая жизнь открывает для нас новую среду, где мы должны изучать новые вещи и решать новые задачи самостоятельно. Мы проводим половину своей юной жизни в школе, и поэтому нам комфортно жить в этой среде. Но университет рассчитан только на четыре года, и каждый год ставит перед нами новые задачи и уроки. В школе наши учителя и друзья всегда защищают и охраняют нас, в студенческой жизни мы формируем отношения с нашими наставниками, и они не защищают нас все время, как это делали наши школьные учителя.

В отличие от школьной жизни, в студенческой жизни у нас нет многих ограничений, и только от нас зависит, как мы хотим провести свою студенческую жизнь. В студенческой жизни мы видим новые лица и переживаем уникальную среду, в которой нам приходится смешиваться. Там мы заводим новых друзей, которые остаются с нами до конца жизни. Кроме того, у нас есть шанс построить свою карьеру, принимая правильные решения и усердно учась. Жизнь в университете – это не только учеба, но и общее развитие личности посредством различных видов деятельности и задач.

Говоря о моей студенческой жизни, я наслаждаюсь своей студенческой жизнью в полной мере. Я магистрант одного из самых известных университетов, а именно Казахский национальный университет имени аль-Фараби. Я закончил свой бакалавриат (с отличием) в этом же университете и успела побывать в Поднебесной. Построенный на большей территории, это красивый университет с множеством возможностей.

Студенческая жизнь учит нас многому и укрепляет нашу уверенность в себе, чтобы противостоять вызовам и трудностям в нашем будущем. Вместо того, чтобы просто сосредоточиться на учебе, человек должен участвовать в других мероприятиях и как можно больше влиться в эту среду.

Серікқазы Айым Сырымқызы,
КазНУ им. аль-Фараби, факультет Востоковедения,
Научный руководитель:
Досымбекова Рауан Орикбаевна, Ph.D

